

В. В. Манюк

Личкове

ЛИЧКОВЕ – село Магдалинівського району [Дніпропетровської області](#). Личків. сільс. раді підпорядк. с. Великокозирщина. Знаходиться на лівому березі Дніпро–Донбас каналу та р. Оріль (притока Дніпра), за 85 км від обл. центру, за 41 км від райцентру та за 1,5 км від межі з Харків. обл. (с. Лиманівка Зачепилів. р-ну). Пл. Л. 7 км². За переписом насел. 2001, у Л. проживали 2822, у Великокозирщині – 184 особи; станом на 2016 – відповідно 2847 і 150 осіб; переважно українці. Залізнична ст. Бузівка. Проходить автошлях Кам’янське–Жемчужне (Юр’їв. р-н; обидва – [Дніпроп. обл.](#)). На тер. села виявлено поселення та могильник епохи неоліту (4 тис. до н. е.), кургани епохи бронзи (2 тис. до н. е.), слов’ян. поселення та могильник (7–8 ст.). Л. засн. у 2-й пол. 17 ст. У 16–18 ст. тер. сучас. села входила до складу земель Війська Запорозького. За нар. переказами, назва походить від першого поселенця Личка, який був запороз. козаком. За ін. версією, названо так тому, бо у долині Орелі були великі зарослі лози, яку здавна використовували для в’язання личаків. Л. підпорядковувалося Оріль. паланці, деякий час було центром Протовчан. (Личків.) паланки. Багато жит. перебували на військ. службі, а також займалися бондарством, ткацтвом, ковальством, тваринництвом, рибальством, бортництвом, а пізніше – й рослинництвом. У писем. джерелах 1706 Л. згадується як велике поселення, в якому вже було кілька десятків дворів і діяла дерев’яна церква. Станом на 1758 – слобода. 1737 і 1768 Л. зазнавало знач. руйнувань унаслідок нападу татар. загонів. 1772 тут мешкали бл. 1 тис., 1776 – 1479 осіб. Від кін. 18 ст. Л. належало стат. раднику М. Іванову, від 2-ї чв. 19 ст. – поміщику І. Катериничу. У 1-й пол. 18 ст. працювали винокурня, кінний завод і 2 млини. 1784–1923 – село Новомоск. пов.; 1784–96 – Катеринослав. намісництва; 1796–1802 – Новорос., 1802–1925 – Катеринослав. губ. У 19 – на поч. 20 ст. існувала Личків. волость. 1878 зведено Покров. церкву, яку знищено у 1930-х рр. за наказом більшов. влади. 1885 відкрито церк.-парафіял. школу, 1911 – однокласне початк. земське училище. 1886 проживали 1535 осіб, було 299 дворів, збиралися 4 ярмарки на рік (найбільший – Георгіївський – у квітні, його відвідували понад 1,5 тис. осіб). 1908 мешкали 2708 осіб, налічувалося 475 дворів, діяло багато кустар. підприємств, які займалися ковальством, шорництвом, шили одяг і взуття, виробляли цеглу тощо. Під час воєн. дій наприкінці 1910-х рр. влада неодноразово змінювалася, на поч. 1920 остаточно встановлено більшовицьку. 1923–25 – у складі Красногр., 1925–30 – Дніпроп. округ; від 1932 –

[Дніпроп. обл.](#); 1923–58 – Котов., від 1958 – Магдалинів. р-нів. 1927 прокладено залізницю. Жит. чинили опір проведенню насильниць. колективізації, за що 1932–33 потерпали від голодомору. Низка мешканців зазнала сталін. репресій. Від 28 вересня 1941 до 22 вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. Діяло рад. підпілля. На фронтах 2-ї світової війни загинули 550 жит. 1958 створ. одне із найбільших с.-г. підприємств [Дніпроп. обл.](#), яке спеціалізувалося на відгодівлі великої рогатої худоби (утримувалося до 12 тис. голів), свиней (2 тис. голів), птахівництві (6 тис. курей) та виробництві м'яса й рослинництві – радгосп ім. О. Суворова. 1971 його кер. М. Шкуліпу, а 1975 гол. агронома Ф. Чуприну удостоєно звання Героя Соц. Праці. Наприкінці 1960-х рр. мешкали понад 3,2 тис. осіб. У 1970-х рр. виявлено Личків. нафтогазоконденсатне родовище. У рад. період також відкрито звіроферму, хутро якої надходило у всі республіки СРСР і за його межі. Нині на базі колиш. радгоспу ім. О. Суворова працюють кілька с.-г. підприємств, зокрема «Агроальянс» та «Олімпекс-Агро». Для риборозведення створ. низку штуч. водоймищ. У Л. – заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; дільнична лікарня; відділ. Ощадбанку. Діє реліг. громада УПЦ МП. Пobl. села – частина заг.-держ. значення ландшафт. Приорільського заказника (заг. пл. 8377 га, з них на землях Личків. сільс. ради – 2028 га). Землі Личків. сільс. ради віднесені до тер. проєктованого Нац. природ. парку «Орільський». Розвинений сільс. зелений туризм. Встановлено пам'ятник воїнам-землякам, які загинули під час 2-ї світової війни, пам'ятний знак на честь перших трактористів. Серед видат. уродженців – фахівець у галузі фіз. виховання та спорту М. Бака, актор, режисер, нар. арт. України А. Дудка.

Рекомендована література

1. Макаревский Ф. Материалы для историко-статистического описания Екатеринославской Епархии: Церкви и приходы прошедшего XVIII столетия. Екатеринослав, 1880. Вып. 2.

Покликання на статтю:

Личкове / В. В. Манюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55348>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).